

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Haarverzorging

Kwalificaties

- » **Kapper**
- » **Haarstylist dame**
- » **Haarstylist heer**
- » **Salonmanager dame**
- » **Salonmanager heer**

Versie

Gewijzigd 2020

Geldig vanaf

01-08-2020

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer Voedsel, Groen en Gastvrijheid
Op: 21-11-2019

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	6
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	7
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	7
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Haarverzorging is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Beroepscompetentieprofielen voor de kappersbranche](#)

2. Examenprofielen

NVT

3. Arbeidsmarktinformatie

Op 1 januari 2017 is het aantal bedrijven dat actief is in kappersbranche ruim 25.000. Driekwart van deze bedrijven is te typeren als bedrijven zonder personeel, dus bestaande uit zelfstandige professionals (zzp'er) die deels of volledig in het kappersvak werken. Het gaat totaal om ruim 45.000 personen die bij kappersbedrijven werken, waarvan een aantal zowel bij een bedrijf als zzp'er werken. Er werken volgens de werkgevers 26.100 personen bij bedrijven met personeel (inclusief werkgevers) en 19.500 personen bij bedrijven zonder personeel.

Tussen 2012 en 2017 is het aantal werkzame personen afgenomen van 47.000 naar 45.600. Het aantal zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) gevestigd in een bedrijfspand is echter sinds 2012 gestegen van 2900 naar 6500. Dit is een forse toename welke volgens de duiding van sociale partners met name veroorzaakt wordt door de groei van het aantal barbiers in bedrijfspanden in winkelgebieden.

Vier op de vijf kappersbedrijven verwacht dat het moeilijker wordt om komende periode personeel te werven. Meest genoemde reden is dat het arbeidsaanbod van gekwalificeerd personeel te laag is. Bijna de helft van de kappersbedrijven die problemen voorzien in het werven van personeel, noemt het verbeteren van het kappersimago als mogelijke oplossingsrichting. Dit kan door het kappersvak op scholen en andere opleidingen te promoten. Goede samenwerking tussen brancheverenigingen, leveranciers, vakbonden, scholen en andere belangenverenigingen wordt genoemd om het imago van het kappersvak te verbeteren.

Tevens wordt het ontwikkelen van beleid om personeel te kunnen behouden, zoals het opstellen van een cao met lonen die marktconform zijn, als kansrijke oplossingsrichting gezien. Bedrijven noemen ook het verbeteren van de kappersopleiding als oplossing in de zoektocht naar goed opgeleid personeel. Een actueel kwalificatiedossier gebaseerd op door sociale partners vastgestelde beroepscompetentieprofielen is daarvoor een voorwaarde.

(Informatie uit structuuronderzoek kappersbranche uit 2018, Panteia)

Kans op stage (bol) of leerbaan (bbl)

Voor deze opleidingen is het aanbod van stageplaatsen door bedrijven enigszins kleiner dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Verwacht wordt dat bol-studenten moeite moeten doen om een geschikte stageplaats te vinden, bijvoorbeeld door te solliciteren bij meerdere leerbedrijven. Het aanbod van leerbanen door bedrijven is enigszins groter dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Er zijn meer dan voldoende leerbanen beschikbaar.

(Informatie SBB-monitor stageplaatsen en leerbanen, januari 2019)

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

De eisen op het gebied van hygiëne, veiligheid, milieu en Arbo worden steeds belangrijker. Europese wetgeving stelt eisen aan apparatuur en aan bepaalde (chemische)stoffen, die gebruikt worden voor de dienstverlening. De kapper zal te maken krijgen met strengere eisen en daar rekening mee moeten houden in zijn werkzaamheden. De regelgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden en de cao is regelmatig aan verandering onderhevig. Zowel de Code van de Kapper als de cao worden periodiek geactualiseerd, hierdoor krijgt de beroepsgroep te maken met wijzigingen in de regelgeving. Door sociale partners wordt een actief beleid gevoerd met betrekking tot de Arbowedgeving.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Bedrijfsorganisatorische ontwikkelingen

Het aantal zzp'ers nam in de afgelopen periode elk jaar toe en ook het aantal ketenbedrijven is gestegen. De verwachting is dat deze tendens zich voortzet en er vraag is naar kappers die werken als zzp'er of als salonmanager in een ketenbedrijf. De komende jaren zullen er meerdere bedrijfstypen naast elkaar bestaan. Een ondernemende houding van de beroepsbeoefenaar zal daarin van groter belang worden. De dienstverlening is niet meer gebonden aan een salon. Deze kan ook plaatsvinden in stationshallen, markten, bars, musea, festivals, etc. Kappers zullen steeds meer samenwerken met verwante professionals, zoals schoonheidsspecialisten, pedicures en nagelstylisten. Verder hebben bedrijven plannen om hun activiteiten uit te breiden. Het verkopen van kappersproducten, stylingdiensten en barbiersdiensten zijn de meest genoemde activiteiten.

Belangrijkste ontwikkeling is dat er steeds meer vraag is naar specialisaties binnen het kappersvak. De kapper moet zich kunnen specialiseren in het behandelen van dames óf heren. Vooral in grote steden is een sterke groei zichtbaar van kappers uit andere culturen. Zij richten zich vooral op het knippen van heren (de barbier). Ook het verzorgen van baarden en snorren valt onder de dienstverlening. Door specialisaties kan het kappersbedrijf zich hiermee profileren in de markt. Voor studenten maakt het de opleiding aantrekkelijker, aangezien studenten zich kunnen richten op hun interesses.

Ook is er minder vraag naar klassieke behandelingen zoals watergolven en blijvend omvormen. In een groot deel van de kappersbedrijven worden deze behandelingen (bijna) niet meer afgenomen. Het blijft echter een belangrijke vaardigheid om te beheersen, omdat deze vaardigheden nodig zijn voor het goed uitoefenen van het vak.

Sociaal/communicatie

De klant is steeds kritischer geworden en verwacht naast kwaliteit en beleving ook een bepaalde mate van empathie. Het is steeds meer geaccepteerd om over problemen, aandoeningen en ziektes te praten. Kappers komen hiermee dus ook steeds meer in aanraking en moeten hiermee om kunnen gaan. Klanten verwachten een persoonlijke benadering, sociale en communicatieve vaardigheden worden daardoor steeds belangrijker.

Digitale vaardigheden

Het gebruik van digitale administratie, internet en sociale media wordt steeds belangrijker en steeds meer gemeengoed. Denk hierbij aan het hebben van een website voor het kappersbedrijf, het plaatsen van berichten op sociale media en het sturen van berichten ter herinnering van een afspraak. Kappers moeten over basis ICT-vaardigheden beschikken die nodig zijn voor het gebruik van deze toepassingen.

Technologie

Nieuwe apparatuur en technologieën zijn te verwachten binnen de salons en behandelruimtes. Met name de omgang met chemische stoffen lijkt toe te nemen door technologische vernieuwingen. Dit vraagt om nieuwe kennis en vaardigheden om deze in te kunnen zetten bij de haarbehandelingen.

Duurzaamheid

De vraag naar meer milieuvriendelijke producten en verpakkingen in de kappersbranche neemt toe. Bij deze producten zijn bijvoorbeeld chemische ingrediënten vervangen door natuurlijke ingrediënten. Van de kapper wordt verwacht dat hij ontwikkelingen volgt op het gebied van (nieuwe) producten.

Onderwijs

Onderwijs en bedrijfsleven zullen steeds meer geïntegreerd worden. Docenten uit de praktijk van het vak (bedrijfsleven) verzorgen onderwijs. Daarnaast zullen opleidingen zich steeds vaker van elkaar onderscheiden door middel van de keuzedelen die door de studenten worden gekozen.

5. Beroepsvereisten

Geen.

6. Bijzondere vereisten

Kapper

Nee

Haarstylist dame

Nee

Haarstylist heer

Nee

Salonmanager dame

Nee

Salonmanager heer

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

n.v.t.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De kapper (niveau 2) kan doorstromen naar de opleiding haar stylist dame of haar stylist heer (beide niveau 3). Verder is groei mogelijk naar bedrijfsleider, een managementfunctie of zelfstandig ondernemer.

Voor de haar stylist dame of haar stylist heer (niveau 3) is doorstroom mogelijk naar de niveau 4 kwalificaties salonmanager dame of salonmanager heer of naar zelfstandig ondernemer, docent of onderwijsinstructeur. Om als zelfstandig ondernemer aan de slag te gaan is scholing op het gebied van ondernemerschap dringend gewenst. Dit kan binnen het reguliere mbo-onderwijs bijvoorbeeld via een keuzedeel ondernemen.

De salonmanager dame of salonmanager heer (niveau 4) kan doorstromen naar diverse opleidingen in het HBO op het gebied van ondernemerschap en management, bijvoorbeeld naar de opleidingen Small Business, Bedrijfskunde, Management, Economie en Recht (MER) of (Commerciële) Economie.

De salonmanager dame of salonmanager heer kan doorgroeien naar ondernemer met meerdere kapsalons /vestigingen, of naar functies in de aanverwante bedrijven zoals producenten van haarverzorgende producten of van hulpmiddelen voor de kapper of kapsalon.

Doorstroming naar de genoemde opleidingen of andere opleidingen van een gelijkwaardig niveau op basis van een niet-volledig verworven diploma is eventueel mogelijk. Het is dan aan de onderwijsinstelling om voor de student een ontwikkeltraject samen te stellen, zodat deze op basis van de reeds ontwikkelde beroepscompetenties aan de kwalificatie-eisen van de betreffende kwalificatie kan voldoen. Onderwijsinstellingen kunnen de reeds ontwikkelde vaardigheden bijvoorbeeld aan de hand van het portfolio en/of de verworven competenties (EVC) van de student beoordelen. Doorstroom naar een hbo opleidingen is mogelijk met het diploma op niveau 4.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kwalificatiedossier	Onderhoudsvragen: - Zijn de kwalificaties uitvoerbaar? - Zijn de BCP's up to date? - Welke nieuwe ontwikkelen spelen er? - Zijn de kwalificaties up to date? - Zijn de kwalificaties voldoende helder en herkenbaar beschreven? - Wat zijn de consequenties voor de betreffende kwalificaties?	Marktsegment Winkelambacht	Uiterlijk 2024
Aansluiting vmbo	Actuele situatie bespreken	Marktsegment Winkelambacht	Jaarlijks
Aansluiting hbo	Actuele situatie bespreken	Marktsegment Winkelambacht	Jaarlijks

Onderhoud kwalificatiedossiers

De onderhoudsvraag van kwalificatiedossier Haarverzorging komt periodiek terug op de agenda van het marktsegment Winkelambacht. Ontwikkelingen met betrekking tot de achterliggende beroepscompetentieprofielen zijn dan belangrijke aandachtspunten; sluiten de kwalificaties nog voldoende aan op de beroepseisen van de beginnend beroepsbeoefenaar. Verder wordt aandacht besteed aan de herkenbaarheid en uitvoerbaarheid van de kwalificaties. De uitkomsten van deze onderhoudsvragen kunnen leiden tot bijstelling/herziening van het dossier.

Aansluiting op vmbo en hbo

De aansluitingen met vmbo en hbo zijn punten van aandacht voor het marktsegment Winkelambacht en moeten jaarlijks terugkomen op de agenda.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen	x	Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.

Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.
-----------------------------	--	--

Op basis van de nieuwe beroepscompetentieprofielen voor de kappersbranche is het dossier Haarverzorging herzien. Er zijn aparte profielen Haarstylist dame en Haarstylist heer ontwikkeld. Ook op niveau 4 is die differentiatie naar specialisatie dame en heer, naast het ondernemerschap, doorgezet. De structuur van het dossier is als volgt:

- Kapper, niveau 2;
- Haarstylist dame, niveau 3;
- Haarstylist heer, niveau 3;
- Salonmanager dame, niveau 4;
- Salonmanager heer, niveau 4.

Er is binnen de werkgroep discussie geweest over het permanenten. Het is een proces dat niet overal meer wordt uitgevoerd. Desondanks worden bepaalde voorbereidende handelingen toch belangrijk gevonden. Om die reden is het werkproces 'bereidt het blijvend omvormen voor' opgenomen waarbij het uitvoeren van het chemische proces is vervallen. De student moet wel kennis hebben van het chemische proces, dat is opgenomen bij vakkennis en vaardigheden.

11. Betrokkenen

Het nieuwe dossier haarverzorging is ontwikkeld in opdracht van de sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid. Voor de ontwikkeling is een werkgroep samengesteld onder regie van SBB met de volgende vertegenwoordigers:

- 3 vertegenwoordigers van de ANKO;
- 2 vertegenwoordigers van het FNV Mooi;
- 1 vertegenwoordiger van het CNV Vakmensen;
- 1 vertegenwoordiger van de NRTO;
- 4 vertegenwoordigers van de ROC's.

Het dossier Haarverzorging is positief beoordeeld door het marktsegment Winkelambachten en op 21 november 2019 gevalideerd door de sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid.

12. Verblijfsduur 4 jarig

N.v.t.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.